

Ministrijas īstenotie projekti

Publicēts: 03.11.2020.

Proti un dari

Kopš 2014. gada Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra, Izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, īsteno projektu "PROTI un DARI", kura mērķis ir attīstīt mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apguvē pie amata meistara, nodarbinātībā, Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotā Jauniešu garantijas projekta pasākumā vai Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā. Projekta īstenošana saistīta ar Eiropas Savienības fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.3. specifisko atbalsta mērķi "Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā"

Projekta mērķa grupa ir NEET jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem. NEET jaunieši ir visi tie jaunieši, kuri nav iesaistīti ne izglītības, ne aroda apguves, ne nodarbinātības procesos. Primārā mērķa grupa ir neaktīvie un NVA neregistrētie NEET jaunieši, kuri pakļauti augstam sociālās atstumtības riskam zema izglītības līmeņa, vispārējo un specifisko prasmju trūkuma, kā arī subjektīvo un objektīvo sociālo ierobežojumu dēļ. Atbalsts tiek sniegts vairākām NEET jauniešu grupām, t.sk. NEET jauniešiem ar invaliditāti vai veselības problēmām, NEET jauniešiem ar zemu izglītības līmeni, NEET jauniešiem ar atkarības problēmām, NEET jauniešiem no trūcīgām ģimenēm, jaunajām māmiņām, bāreņiem, NEET jauniešiem, kuri atgriezušies no ieslodzījuma vietām, u.c. Piemēram, no pašreizējā projektā faktiski iesaistītajiem NEET jauniešiem 40% jauniešu ir ar zemu izglītības līmeni (izglītības līmenis pamatzglītībā vai zemāks), 52% – NEET jaunieši no lauku apvidiem, 13% – NEET jaunieši ar invaliditāti.

Projekta mērķis līdz 2021. gada 31. decembrim ir kopumā sniegt atbalstu 3885 NEET jauniešiem, vismaz 2720 jauniešus atgriežot izglītībā vai nodarbinātībā, sekmīgi izpildot individuālo pasākumu programmu Eiropas Sociālā fonda atbalsta ietvaros.

Atbalsta mērķim pieejamais kopējais attiecināmais finansējums ir 7 560 330 euro, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda finansējums – 6 426 280 euro un valsts budžeta līdzfinansējums – 1 134 050 euro.

Projekts "Pumpurs"

Projekts "Pumpurs" ir no 2017. līdz 2022. gadam Izglītības kvalitātes valsts dienesta īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.3.4.0/16/1/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". Projekts izstrādāts, pamatojoties uz Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020. gada plānošanas perioda vadības likuma 20. panta 6. un 13. punktu un Eiropas Savienības fondu un Kohēzijas politikas 2014.—2020. gada plānošanas perioda darbības programmu "Izaugsme un nodarbinātība", kā arī uz konceptuālo ziņojumu "Par politikas alternatīvu veidošanu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas problēmas risināšanai, lai nodrošinātu 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" ieviešanu". Projektā iesaistīti 80% pašvaldību un 614 vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu.

Specifiskajam atbalstam pieejamais kopējais attiecināmais finansējums ir 37 050 528 euro, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda finansējums – 31 492 948 euro un valsts budžeta finansējums – 5 557 580 euro.

Projekts veicina ilgtspējīgas sadarbības sistēmas veidošanu starp pašvaldību, izglītības iestādēm, pedagogiem, atbalsta personālu un izglītojamo vecākiem vai pārstāvjiem, lai laikus identificētu izglītojamos ar risku pārtraukt mācības un sniegtu viņiem personalizētu atbalstu. Pašvaldību loma projekta īstenošanā ir īpaši nozīmīga. Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 23.

punktu, pašvaldībām ir autonoma funkcija īstenot bērnu tiesību aizsardzību attiecīgajā administratīvajā teritorijā. Savukārt Bērnu tiesību aizsardzības likums tā 6. panta 3. daļā pasaka, ka "Bērnu tiesību aizsardzība īstenojama, sadarbojoties ar ģimeni, valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskajām organizācijām un citām fiziskajām un juridiskajām personām." Katras pašvaldības pienākums ir nodrošināt bērniem un jauniešiem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt izglītību, kā arī sekot, lai mācības netiktu priekšlaicīgi pārtrauktas. Viens no priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem ir ilgstoši neattaisnoti kavējumi, kā sakarā Ministru kabineta noteikumi Nr. 871 "Obligāto izglītības vecumu sasniegušo bērnu uzskaites kārtība" nosaka katrai pašvaldībai pienākumu, izmantojot Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā esošo Valsts izglītības informācijas sistēmu, vismaz četras reizes gadā apkopot datus par obligāto izglītības vecumu sasniegušajiem bērniem un jauniešiem, kuri neapmeklē izglītības iestādes, un rūpēties par viņu mācību atsākšanu. Tāpat pašvaldībām ir būtiski analizēt informāciju par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskiem, darbojoties preventīvi. Ministru kabineta noteikumi Nr. 89 "Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojama bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi" paredz pašvaldības izglītības pārvaldes iestādei vai izglītības speciālistam, ievērojot Valsts izglītības informācijas sistēmā ievadīto informāciju, ja nepieciešams, sadarbībā ar izglītības iestādi un citām institūcijām, tostarp sociālo dienestu un bāriņtiesu, noskaidrot izglītības iestādes neapmeklēšanas cēloņus un koordinēt to novēršanu.

Ar pašvaldību starpniecību tiek nodrošināts individuālais atbalsts izglītojamiem, kuri varētu pārtraukt mācības finanšu resursu trūkuma dēļ, piemēram, tiek kompensēti izdevumi par transportu, ēdināšanu, dienesta viesnīcu, u.c. Tomēr galvenais projekta fokuss ir nevis īslaicīga finansiālās palīdzības sniegšana, bet gan ilgtspējīga visaptveroša mehānisma radīšana, kas veido atbalstošu un iekļaujošu vidi ikvienam izglītojamam. Sakarā ar ko, projekta ietvaros tiek izstrādāti metodiskie līdzekļi, izveidota vienota datu bāze, kas nodrošina regulāru informācijas apmaiņu valsts, pašvaldības un izglītības iestādes līmenī par izglītojamiem, kuriem identificēts risks pārtraukt mācības, veiktajiem preventīvajiem pasākumiem un to rezultātiem.

Projekts atbalsta arī jauniešu NVO iniciatīvas, lai aktualizētu mācību pārtraukšanas problēmu pašu jauniešu vidū, ar vienaudžu palīdzību uzrunātu izglītojamos un iesaistītu viņus aktivitātēs. Pasākumi vērsti uz agrīnu problēmu diagnostiku un risinājumiem.

Projekta mērķgrupa ir vispārīglītojošo skolu izglītojamie no 5. līdz 12. klasei un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi no 1. līdz 4. kursam (arī izglītojamie vispārējās izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas). Izglītojamo iegūst individuāli izstrādātu atbalsta plānu, iekļaujot konsultācijas ar atbalsta personālu un pedagogiem, transporta, nektsmītnes un ēdināšanas izdevumu kompensācijas, individuālo mācību līdzekļu izdevumu kompensācijas un iespēju iesaistīties jauniešu NVO pašvaldībās.

<https://www.izm.gov.lv/lv/ministrijas-istenotie-projekti>